

PRÁCE PŘIJATÉ A OBHÁJENÉ V ROCE 2010

CYRILOMETODĚJSKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI

ThLic. Marta Cincialová, Th.D.

Tajemství Ducha svatého podle Františka z Assisi, Antonína z Padovy a Bonaventury z Bagnoregia

*disertační práce v oboru systematická teologie a křesťanská filozofie,
zaměření: dogmatická teologie, 259 stran*

Tématem práce je tajemství Ducha svatého v životě a díle předních představitelů tzv. františkánské školy: zakladatele Řádu menších bratří Františka z Assisi, prvního učitele teologie v tomto řádu Antonína Paduánského a jednoho z nejvýznamnějších představitelů teologie 13. století Bonaventury z Bagnoregia. Disertace se pohybuje na pomezí dogmatické a spirituální teologie a podle charakteristik a zaměření zvolených postav představuje Ducha svatého jako princip duchovního života (sv. František), jako proměňující sílu spásanosné zvěsti (sv. Antonín) a jako Dar všech darů vedoucí křesťana až k mystickému spojení s Bohem (sv. Bonaventura). Autorka u všech zvolených postav sleduje nejen hlavní pneumatologická témata, na něž hledá odpověď (chápání Ducha v intratrinitárních vztazích a především pak jeho působení ve světě, v církvi a v jednotlivém křesťanu), ale i životní příběh a duchovní zkušenost jmenovaných světců. Platí to zejména v případě Františka a Antonína, u nichž nelze hovořit o systematické nauce o Duchu svatém. Ve všech třech případech je spiritualita nahlížena jako zkušenost víry, v Bonaventurově pojetí navíc provázena hlubokou teologickou reflexí. Společným jmenovatelem, který všechny tři Menší bratry spojuje, je jejich důraz na Boží slovo, vliv myšlenkového odkazu sv. Augustina, silný afektivní náboj a zdůraznění niterné zkušenosti s osobou Ducha svatého a celé Trojice.

ThLic. Martin Hoferka, Th.D.

Šaštínský vicearchidiakonát v tereziánskom a jozefínském období na základe vizitačných protokolov

disertační práce v oboru praktická teologie, zaměření: církevní dějiny, 175 stran

Šaštínský archidiakonát, který se rozprostíral v severozápadní části Ostřihomské arcidiecéze, se v 18. století vzhledem k předcházejícím stoletím dále formoval. Došlo nejen k úpravě hranic jednotlivých farností archidiakonátu, ale v roce 1776 se změnila i rozloha celého archidiakonátu. Farnosti „původního“ archidiakonátu představovaly centrum Šaštínského vicearchidiakonátu. Duchovní správu ve farnostech zabezpečovali faráři, kterým pomáhali kaplani, ve venkovských farnostech rektori. Do 80. let 18. století při sekulárním duchovenstvu působilo ve vicearchidiakonátě více řeholí, které byly vyjma skalických františkánů Josefem II. zrušeny. Náboženský život mimo svátostné pastorační fungoval na rovině náboženských spolků a sdružení, katechezí a pravidelných nedělních kázání. Nezastupitelné místo měly náboženské procesí a poutě, které byly po nástupu Josefa II. citelně zredukovány.

ThLic. Petr Regalát Beneš, Th.D.

Východiska teologie jména Ježíš u Bernardina Sienského

disertační práce v oboru systematická teologie a křesťanská filozofie, zaměření: dogmatická teologie, 261 stran

Práce představuje v dějinném kontextu života sv. Bernardina Sienského a v kontextu jeho christologie, v návaznosti na téma slunce coby významného christologického symbolu na přelomu pohanství a křesťanství a duchovního symbolu v době renesance, teologii jména Ježíš a formy úcty k němu na základě textů Bernardinových latinských sermonů a lidových kázání, a to se zvláštním důrazem na výklad slunečního monogramu IHS, který se stal předmětem lidové úcty, ale také sporů a vedl k církevním procesům, v nichž se prověřovala Bernardinova pravověrnost.

PhDr. Pavla Edita Herciková, Th.D.

Starozákonní texty o výchově dětí z hlediska jejich dějinné interpretace

disertační práce v oboru biblická teologie, zaměření: Starý zákon, 171 stran

Autorka sleduje vlastní autentický interpretační přístup křesťanského a židovského výkladu i praxe náboženské výchovy dětí, jak vycházejí z příslušných starozákonních textů. Náboženskou výchovou rozumí komplexní výchovu dítěte, se všemi složkami socializačními, etickými, intelektuálním vzděláváním apod., nicméně postavenou na vztahu k Bohu. První část práce se věnuje biblickým východiskům pro výchovu nových generací, spočívající na tradování přijaté víry a životních hodnot náboženského společenství. Sledované metody výchovy poskytují schéma pro klasifikaci příslušných biblických textů do šesti oddílů v ústřední druhé kapitole. Ty jsou dále předmětem stručného exegetického výkladu s připojením jejich teologicko-pedagogické aplikace. Závěr rozboru u každé textové skupiny tvoří tematicky reprezentativní židovské a křesťanské primární texty z prvních šesti staletí po Kristu, přeložené do češtiny a stručně komentované. Třetí kapitola shrnuje pedagogicky zajímavá a inspirativní svědectví z dějin působení biblických textů o výchově v obou náboženských společenstvích.

ThLic. Michaela Moravčíková, Th.D.

Multikulturalita a relativizmus. Ľudské práva ako presentatio christiana

disertační práce v oboru praktická teologie, zaměření: pastorální teologie, 243 stran

Práce je příspěvkem k rozvoji interkulturní teologie, a to jednak v rámci katolické teologie, která ve světě existuje ve výrazně rozdílných prostředích – též v rovině diskurzu se vznikajícími neevropskými teologiemi, jako i v rovině mezináboženského dialogu, pro který vymezuje jako jeden ze základních předpokladů jeho interkulturní charakter. Usiluje o vymezení obsahu změny kulturního paradigmatu ve vztahu k relativizmu a možnému konsenzu o základních hodnotách. Práce představuje lidská práva jako stálou bdělost křesťanské tradice proti této změně kulturního paradigmatu metodou známou jako *presentatio christiana*, přičemž nabízí interkulturní a in-

terreligiózní dialog o základních lidských právech jako prostředku k dohodě přesahující kulturní a náboženské hranice v rovině poznání (vymezení lidských práv), rovině formace a výchovy (zprostředkování) a v aplikaci lidských práv (pastorace).

ThLic. Jaroslav Franc, Th.D.

Alois Musil a hledání pramenů monoteismu: Na cestě od pokojného soužití beduinů, muslimů, východních a západních křesťanů k náboženskému a ekumenickému dialogu

disertační práce v oboru praktická teologie, zaměření: studium křesťanského Východu, 248 stran

Práce se zabývá dílem a myšlením českého katolického kněze a teologa Aloise Musila na poli ekumenického dialogu a dialogu náboženství. V úvodu je Alois Musil stručně charakterizován na základě jeho vlastních slov jako kněz, sedlák a cestovatel. Dále je představena jeho snaha o nalezení cesty k soužití věřících různých náboženských tradic v jedné společnosti. Pohled Aloise Musila na východní křesťany je představen společně s jeho ekumenickým myšlením v poslední části práce. Velký přínos Aloise Musila v těchto oblastech je třeba vidět především v jeho snaze o osobní kontakt a systematické poznání východních křesťanů a věřících mimokřesťanských náboženských tradic. To tvoří východisko jeho další teologické reflexe.

**UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE – EVANGELICKÁ TEOLOGICKÁ
FAKULTA**

Mgr. Ján Jiří, Th.D.

Kristus a spása člověka v teologii sv. Hilaria z Poitiers

*disertační práce v oboru historická teologie a teologie náboženství,
zaměření: historická teologie, 447 stran*

Práce se zabývá teologickým myšlením představitele vrcholné latinské patristiky sv. Hilaria z Poitiers, konkrétně jeho christologií a soteriologií. Práce je dělena na dvě části. V první části, která je věnována předexilnímu období, je provedeno zkoumání christologické a soteriologické nauky, jak ji sv. Hilarius předkládá ve svém díle *Commentarius in evangelium Matthei*. Druhá část, věnovaná poexilnímu období působení sv. Hilaria, se zabývá zvoleným tématem na stránkách jeho vrcholného díla *De Trinitate*. Cílem práce je nejenom představit christologickou a soteriologickou nauku sv. Hilaria, ale také pokusit se objasnit některé její problematické aspekty, a to pomocí zkoumání těchto aspektů v širším kontextu starověké teologie a v dílech ostatních církevních Otců. Na závěr práce je předložena krátká studie o pneumatologii *De Trinitate*, jejímž cílem je osvětlit způsob, jakým sv. Hilarius pracuje s pojmem Duch svatý.

Mgr. Cimala Peter, Th.D.

Svoboda v listu Galatským: Eleutheria jako soteriologická metafora

disertační práce v oboru biblická teologie, zaměření: Nový zákon, 300 stran

Práce zkoumá starý řecký pojem svoboda (*eleutheria*) z pohledu jedné epištoly apoštola Pavla. Ověřuje, zda a do jaké míry je svoboda v listu Galatským soteriologickou metaforou. Exegeticko-teologickou analýzu všech *eleutheria* výroků v listu uvozují kapitoly: (§ 1.) přehled dějin bádání, (§ 2.) hledání definice mnohoznačného pojmu svoboda, (§ 3.) zasazení zkoumaného listu do jeho literárního a historického kontextu. V hlavní části práce (§ 4.) je zkoumáno pět oddílů a argumentů, ve kterých se nachází celkem 11krát pojem *eleutheria* (Ga 2,3–5; 3,26–29; 4,21–31; 5,1 a 5,13–15). Analýza všech *eleutheria* výroků je základem pro ověření hlavní badatelské otázky: Je svoboda v listu Galatským soteriologickou metaforou? Pátá ka-

pitola (§ 5.) se zaměřuje na pavlovskou soteriologii, základní vymezení metafory a zařazení svobody mezi jednu z klíčových soteriologických metafor v listu Galatským a v teologii apoštola Pavla vůbec. Závěry práce jsou shrnuty v šesté kapitole (§ 6.), kde se autor vyslovuje k základním otázkám bádání o svobodě v teologii apoštola Pavla. Práce se dotýká širšího okruhu témat: náboženský/biblický jazyk, soteriologické metafory v pavlovské teologii, biblická etika nebo vymezení křesťanské svobody.

Dr. Mgr. Vít Machálek, Th.D.

Postoje křesťanů k islámu. Dějiny – současný stav – perspektivy

*disertační práce v oboru historická teologie a teologie náboženství,
zaměření: religionistika, 199 stran*

Autor se zabývá křesťanskými postoji k islámu v dějinách a v současnosti. Toto téma je v ní zasazeno do širšího kontextu vztahování se k „jinakosti“ druhých a zkoumáno v rámci interdisciplinárního přístupu. První kapitola uvádí vybrané koncepty religionistiky, psychologie a sociálních věd týkající se mezináboženských vztahů. Druhá z úvodních kapitol vychází z komparativní religionistiky. Jsou v ní rozebírány hlavní shody a rozdíly mezi křesťanstvím a islámem. Třetí kapitola se týká dějin náboženství. Postupně pojednává o jednotlivých obdobích z historie křesťansko-muslimských vztahů a o postojích, které v nich křesťané zaujímali k islámu. Čtvrtá kapitola se zabývá křesťansko-muslimskými vztahy v současnosti a nedávné minulosti. Představuje postoje křesťanů k islámu přibližně od konce druhé světové války do roku 2009. Závěrečná kapitola je věnována současnému stavu křesťansko-muslimských vztahů. Vychází z obsahu předešlých kapitol a analyzuje různá paradigmaty z dějin křesťanských postojů k islámu, která jsou přítomná v dnešním křesťanství. Z historie se snaží vyvodit ponaučení pro přítomnost a odhadnout budoucí možný vývoj křesťansko-muslimských vztahů.

Mgr. Marek Říčan, Th.D.

Otázka spásy nekřesťanů

disertační práce v oboru systematická a praktická teologie, zaměření: systematická teologie, 349 stran

Práce se věnuje otázce spásy nekřesťanů, která vyvstává od počátku dějin teologie až do současnosti, a zkoumá její dosavadní způsoby řešení. Práce předkládá téma nejprve v kontextu dnešního postmoderního myšlení, které se promítá v životě a teologii církve i skrze její prizma. Dále práce ukazuje, jak téma zpracovali konkrétní vybraní teologové 20. století. Obsahuje rozbor základních směrů řešení této otázky v současnosti: exklusivismus, inkusivismus, pluralismus. Poslední větší oddíl zmiňuje některé teologické oblasti, v nichž bylo a/nebo je hledáno řešení. V závěru autor předkládá vlastní, byť parciální, řešení ubírající se ve směru inkusivismu.

M. Div. Eric Titus, Th.D.

The Myth of the Analogia Entis: Karl Barth's Doctrine of Secular Misery in Weimar Context

disertační práce v oboru systematická a praktická teologie, zaměření: systematická teologie, 294 stran

Práce začíná pokusem o provázání Barthova pojetí *analogie entis* se skutečnostmi, jež souvisejí s Barthem v kontextu Výmaru. Pouze takto, provázáním těchto dvou prvků, se podle autora jasně projeví Barthovo porozumění a užití *analogie entis*. Tím se ukazuje, že Barthovo odmítnutí *analogie entis* není ezoterickou rétorikou proti římskokatolické církvi, nýbrž že se jedná o teologickou odpověď, jež se zrodila ve střetu s etosem národního socialismu a podobných ideologií, které vysvobodily protestantskou církev a německou společnost ze „sekulární mizérie“ prostřednictvím mýtu o *analogii entis*. Kontextuální porozumění dokládá, že Barth vnímal *analogii entis* především jako protestantskou záležitost a pouze okrajově jako záležitost protestantsko-katolickou. Práce je zakončena přezkoumáním současného evangelikálního hnutí ve Spojených státech. To je užito jako příklad pro nové a nezbytné použití Barthovy kontextuální formulace *analogie entis*.

Mohamed-Iwhida Ahmed, M.A., Th.D.

Human Rights in Islam. Reconciliation, Tolerance, Coexistence “The Islamic Perspective”

*disertační práce v oboru historická teologie a teologie náboženství,
zaměření: religionistika, 191 stran*

Práce se zabývá kompatibilitou všeobecných lidských práv, jak byla postupně formulována v rámci euroamerického kulturního okruhu, a tradiční islámské legislativy, odvozené z Božího zjevení. Autor se na pozadí historie rozpravy o lidských právech a analýzy východisek islámského práva věnuje rozsáhlé odborné diskusi o kompatibilitě hodnot a ideálů určujících pro oba diskursy. Naznačuje oblasti napětí mezi oběma tradicemi a na otázku jejich kompatibility odpovídá v zásadě afirmativně.

**UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE – HUSITSKÁ TEOLOGICKÁ
FAKULTA**

Mgr. Ondřej Čihák, Th.D.

Nic jako označení divinní entity

disertační práce v oboru systematická teologie, 176 stran

Práce se zabývá analýzou toho, jak je v jazyku jako v jednom z nástrojů myšlení zacházeno s výrazy „nic“ a „prázdnost“, aby pak tyto výrazy i s jejich významy byly dávány do souvislosti s výrazy jako „Bůh“, „božské“ či „divinita“. Toto usouvstažňování se neděje samovolně – podobné snahy najít souvislost mezi uvedenými pojmy jsou, ať zjevně či skrytě, obsaženy především v pracích teologů, kteří projevují silnou filozofickou erudici, a tak se jejich argumentace dostává leckdy na úroveň fundované filozofické rozpravy a přitom neztrácí svůj hluboký náboženský, téměř vždy mysticky laděný charakter. Negativní teologie z povahy svého diskursu hraničí s limity lidského rozumu a přirozené řeči, což by však nemělo být překážkou v její schopnosti vypovídat o božském. Z prozkoumávání těchto limit vyvstává nutnost negativní teologie buďto rozšířit, nebo zavést nový způsob řeči o Bohu, který bude při formulaci vlastních teorémů respektovat a systematicky upřednostňovat skutečnou ontologickou povahu světa před tradičním pojetím, přítomným ve všech oblastech lidského myšlení.

Mgr. Klára Muzikářová, Th.D.

Kult svatých v tradici marockých Židů. Význam kultu svatých pro židovskou marockou společnost v Maroku a Státě Izrael s přihlédnutím ke společenským změnám ve 20. století

disertační práce v oboru judaistika, 155 stran

Práce se zabývá nejvýraznějším rysem marockého judaismu – kultem svatých. Cílem práce není analýza tohoto fenoménu jako náboženského jevu, nýbrž především jako jevu sociálního. Zásadním bodem zkoumání je jeho postupná proměna a role ve Státě Izrael. Práce paralelně sleduje postavení marockých Židů v nové, odlišně fungující společnosti a zároveň zachycuje modifikaci kultu svatých. Překvapivým se jeví fakt, že v novém sociálním prostředí našel kult svatých svůj způsob, jak se prosadit i na izraelské politické scéně.

ThDr. Libuše Pipková, DiS.

Pravoslaví v Československu 1920–1942 (Biskupové Gorazd a Savvatij)

rigorózní práce v oboru pravoslavná teologie, 129 stran

Práce se snaží přispět k osvětlení této ve své podstatě neprobádané a v církevních kruzích mytologizované epochy českého pravoslaví. Pojednává o vzniku a vývoji pravoslavné církve na našem území s ohledem na různost skupin, které byly v tomto procesu zapojeny. Sleduje cestu obou budoucích částí pravoslavné církve (ortodoxní a za tradice vycházející, která byla reprezentována Arcibiskupem Savvatijem a „hledající“ skupiny biskupa Gorazda, vzešlé z kvasu katolické moderny a formující se v Církvi československé) od zániku mocnářství až ke konečnému krátkodobému spojení v polovině dvacátých let, po kterém následovala státní mocí podpořená uzurpace pražské katedry biskupem Gorazdem.

Mgr. Alžběta Turková Nováková, Th.D.

Vnímání holocaustu z hlediska judaismu

disertační práce v oboru judaistika, 184 stran

Práce přináší přehled poholocaustové teologie judaismu a zároveň podává podrobná vysvětlení jednotlivých možných teologických modelů holocaustu, které ospravedlňují, popřípadě vysvětlují roli Boha v této katastrofě.

ThDr. Petr Jan Vinš

Starokatolická obec v Praze a její vztah k vznikající Církvi československé

rigorózní práce v oboru starokatolická teologie, 127 stran

Práce je příspěvkem k bádání o náboženské krizi začátku 20. století na území dnešní České republiky. Jejím vlastním předmětem je jazykově česká starokatolická církev, která byla tvořena převážně pražskou obcí. Práce zkoumá historické pohledy českého starokatolictví a společné body, které má s hnutím katolického modernismu. Popisuje vznik jazykově české starokatolické obce v Praze, její vývoj a zejména její vztah k ostatním církvím, zvláště k vznikající Církvi československé.

**UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE – KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ
FAKULTA**

ThLic. Mgr. Denisa Červenková, Th.D.

De Religione: jak se křesťanství stalo náboženstvím

disertační práce v oboru fundamentální teologie, 218 stran

Přestože v dějinách pojem náboženství přiřazujeme ke křesťanství zcela přirozeně, křesťanství se identifikovalo s náboženstvím teprve, když začalo pronikat do světa latinské kultury, na samém závěru druhého století po Kristu, a to v apologetických spisech Q. S. F. Tertuliána. V jeho Apologetiku, v konfrontaci křesťanství s filozofií a tradičním římským náboženstvím, se poprvé setkáme s pojmem *religio* aplikovaným na sebezporozumění křesťanství jako celku křesťanské nauky i životního stylu. První a druhá kapitola práce se zabývá historickým kontextem, který přivedl křesťany k definování vlastní identity právě skrze kategorii *religio*, a konceptem a rolí *religio* v pozdně antické latinské kultuře. Jádro studie tvoří kapitola třetí a čtvrtá, věnované definici křesťanské identity v Tertuliánově Apologetiku a recepci kategorie *religio* v tomto a v dalších spisech tohoto latinského teologa.

MUDr. ThLic. Jaromír Matějka, Ph.D., Th.D.

Institut dříve projevených přání pacientů. Rizika a přínos

disertační práce v oboru teologická etika, 194 stran

Práce se zabývá problematikou interpretace „dříve projevených přání pacientů“. Identifikuje kontexty, ve kterých se interpretace odehrává, a ukazuje, jaký význam tyto kontexty pro interpretaci pacientova textu mají. Jejich zásadním znakem je na pacientově vůli nezávislá dynamika, proměnlivost a možnost jejich neočekávaného vývoje. To činí z pacientova textu rizikový nástroj.

ThLic. PhDr. Marek Matějka, Ph.D., Th.D.

Duchovní rozměr zakladatelského díla Josefa Kalasanského

disertační práce v oboru spirituální teologie, 215 stran

Autor analyzuje působení Josefa Kalasanského v oblasti vzdělávání a výchovy a faktory, které vedly k založení řádu Zbožných škol. Sleduje jeho

rozhodnutí zasadit se o výchovu se zaměřením na děti z nejnižších sociálních vrstev. Na základě studia odborné literatury a vydaných pramenů, zejména jeho korespondence, autor prověřuje Kalasanského podněty a pokyny pro vedení škol, výchovu a vzdělávání. Ukazuje také cíle vzdělávání a klíčové kompetence, které si měl osvojit piaristický pedagog.

ThLic. Gregor Buss, Th.D.

Kolaborace katolické církve a katolických duchovních se socialistickými režimy v NDR z teologicko-etické perspektivy

disertační práce v oboru teologická etika, 353 stran

Práce se zabývá otázkou spolupráce kněží s Ministerstvem pro státní bezpečnost (MfS) v NDR z teologické perspektivy. První část objasňuje dějinné pozadí reflektované tematiky. Zahrnuje uvedení do dějin, ideologie a způsobů práce MfS, především ale předkládá přehled o rozsahu a způsobech kolaborace katolických duchovních ve Stasi. V závěru první části je zařazena typologie rozmanitých motivů a důvodů pro spolupráci se Státní bezpečností. Druhá část reflektuje problém kolaborace se Stasi z etické perspektivy, přičemž nejsou hodnoceny jednotlivé případy, nýbrž jsou stanovena kritéria pro hodnocení jednotlivých případů. Hlavní tezí přitom je, že spolupráce se Státní bezpečností se uskutečňovala buď z důvodů nedostatečného chování nebo z omezení jednání či z nedostatečného poznání. U kněží byla tedy omezena buď jejich mravní motivace, jejich svoboda či jejich kognitivní schopnosti. Otázka, nakolik tato omezení byla zaviněná či nakolik byla výsledkem společenských okolností, může být promyšlena jako klíčová při etickém hodnocení případů kolaborace.

ThLic. PhDr. Drahomír Suchánek, Ph.D., Th.D.

Právo exklusivity při papežských volbách

disertační práce v oboru kanonické právo, 198 stran

Práce se soustřeďuje na institut tzv. práva exklusivity. Středem zájmu je jak samotná podstata problému, tak i politické, církevní a právní souvislosti, které se vztahují k využití tohoto práva při papežských volbách. Ačkoliv se nejednalo o církevní oficiálně uznané privilegium, bylo vícekrát v procesu ustanovování papežů využito a zásadním způsobem určovalo hlasování kar-

dinálního kolegia. Výzkum v této oblasti by měl ukázat právní základ uvedené problematiky, možnosti uplatnění práva exkluzivity a odlišné způsoby interpretace zastánců a odpůrců jeho užití.

TEOLOGICKÁ FAKULTA JIHOČESKÉ UNIVERZITY ČESKÉ BUDĚJOVICE

Mgr. et Mgr. Ondřej Doskočil, Th.D.

Počátky teologie a teologické antropologie v díle Caecilia Firmiana Lactantia

disertační práce v oboru patristika, 200 stran

Práce si klade za cíl poukázat na Lactantiovo místo mezi ostatními autory křesťanského starověku a pokusit se analyzovat a zhodnotit jeho názory na vybraná teologická témata. První dvě kapitoly sumarizují dostupné poznatky o Lactantiově životě a začleňují jeho dílo do kontextu raně křesťanské literatury. Další část je věnována myšlenkovým východiskům autorova teologického uvažování a jeho apologetické metodě. Všímá si především jeho vztahu k antické kultuře. Těžiště práce spočívá ve zhodnocení Lactantiových názorů na vybraná teologická témata, jimiž jsou: nauka o jediném Bohu, nauka o stvoření, christologie, soteriologie, eklesiologie, antropologie a eschatologie. Práce se věnuje zejména prolínání antického a křesťanského myšlenkového světa v Lactantiových teologických úvahách.

Mgr. Jan Hojda, Th.D.

Muž a žena v próze Jaroslava Durycha. Hledání teologicko-antropologického smyslu

disertační práce v oboru teologická antropologie, 229 stran

Práce je pokusem o teologicko-antropologickou interpretaci vztahu muže a ženy v umělecké próze českého spisovatele Jaroslava Durycha. Nastiňuje způsoby, jakými ztvárnění vztahu hlavních mužských a ženských postav odkazuje k problematice lidského bytí a jeho nadpřirozeného určení. Dochází k závěru, že proces uskutečnění zmíněného vztahu může reprezentovat přejití člověka od statického způsobu bytí k jeho dynamickému rozvíjení v dokonalém meziosobním sdílení. V souvislosti s tím práce prokazuje, že uskutečňování vztahu mužských a ženských postav může v teologicko-antropologické perspektivě odkazovat k procesu připodobnění člověka ke Kristu a ke skutečnosti naplnění života lidské osoby v účasti na Kristově synovském vztahu k Otci. Práce poukazuje na možnosti spatřovat v putování mužských protagonistů cestu člověka k Bohu jako ke svému transcendent-

nímu Ty. Zároveň upozorňuje na to, že postavám chudých žen, které dokonale přijímají svůj mužský protějšek, je možné přisuzovat některé výrazné christologické rysy.